

ORGANITZACIÓ I DIRECCIÓ DE CENTRES 2014-2015

PROGRAMA

DADES D'IDENTIFICACIÓ

Assignatura:	Organització i Direcció de Centres
Codi:	33602 (6 crèdits)
Estudis:	Grau de Magisteri (Curs 1r) (Grup 1B , valencià)
Departament:	Didàctica i Organització Escolar
Professor:	Dr. José Luís Muñoz Moreno
Correu electrònic:	jose.l.munoz@uv.es
Horari d'atenció a l'estudiant:	1r Qm: dimarts 16h a 17.30h i dijous 16h a 17.30h (Blasco Ibáñez). 2n Qm: dilluns i dimecres 8h a 9h i 11h a 11.30h (Tarongers). Altres tutories a concertar per correu electrònic.
Despatx / Institució:	6a planta (D-14) Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació (Universitat de València) Avda. Blasco Ibáñez, 30 (46010 València)
Semestre:	Segon
Horari:	Dilluns 11.30h a 13.30h i Dimecres 9h a 11h

INTRODUCCIÓ

L'assignatura es centra en les condicions i els procediments per fer dels centres educatius llocs específicament dissenyats com a ambients per a que l'alumnat, sota la guia docent, s'enfronti a situacions generadores d'aprenentatges. És una paradoxa que es tracti també del lloc més reglamentat per altres instàncies, fonamentalment administratives, que controlen l'aplicació d'aquestes regles. Entre les instàncies docent i inspectora, es troba la direcció escolar, que es pot pensar i analitzar –sense ser exclouent ambdues posicions- com a l'orientació coherent de sentit que ha de tenir cada organització escolar, considerant la comunitat educativa que la conforma i, simultàniament com a la figura i funcions a aquestes assignades que s'ocuparà en primera instància de vetllar perquè es compleixin les regles corresponents.

OBJECTIUS GENERALS

- Adquirir les categories conceptuals bàsiques que permetin realitzar anàlisis fonamentats de la pràctica.
- Adquirir els sabers pràctics que introdueixen o modifiquen les relacions entre el docent, la cultura i l'alumnat, sabent situar-se en primera persona respecte a aquestes posicions a l'aula, el centre i la comunitat educativa.
- Reinterpretar situacions d'ensenyament i aprenentatge extretes de la història escolar del propi estudiant i plantejar alternatives a les mateixes basades en les competències i continguts que s'assenyalen.

COMPETÈNCIES

- A• Capacitat per a analitzar els processos educatius de cada centre en clau de la seva singularitat.
- B• Capacitat per a situar les pràctiques docents en les condicions institucionals que emmarquen a les organitzacions.
- C• Reconèixer els condicionants polítics i ideològics dels sistema educatiu en el nostre context com a fonament dels formats organitzatius vigents.
- D• Conèixer la reglamentació bàsica dels centres educatius i identificar els diferents àmbits, nivells i instàncies de participació dels diversos agents educatius.
- E• Abordar situacions organitzatives en claus interculturals i coeducatives, així com diferents situacions amb orígens socioeconòmics plurals.
- F• Aprendre estratègies per a la direcció efectiva de la comunitat educativa i al centre educatiu cap a metes canviants definides per aquests col·lectius, atenent a criteris d'equitat.

CONTINGUTS

Fonamentació teòrica

- L'organització: concepte, característiques i tipologia
- L'organització escolar com a àmbit d'estudi
- El centre educatiu

Plantejaments institucionals

- El Projecte educatiu de centre
- El Projecte curricular de centre
- El Reglament de règim intern
- El Pla anual de centre
- La Memòria

Estructura organitzativa

- Els recursos humans
- Els recursos materials
- Els recursos funcionals

Sistema relacional

- Participació, presa de decisions i treball en equip
- La comunicació
- Les reunions
- Clima i cultura
- Els conflictes organitzatius

Direcció

- Funcions, característiques, capacitats, qualitats, actituds i competències
- Criteris d'intervenció
- Lideratge

METODOLOGIA DOCENT I ACTIVITATS FORMATIVES

La metodologia serà activa i s'alternaran les classes expositives amb activitats pràctiques. Es requerirà la participació de l'estudiant tant pel que respecta a l'elecció de temes a desenvolupar amb caràcter prioritari com a simulacions, exercicis estructurats, anàlisi de casos, role-playing i altres exercicis que es portaran a terme. A més de les classes magistrals i les activitats didàctiques presencials, l'acció curricular es complementa amb activitats tutorials (Ensenyament – Aprenentatge dirigit), per a orientar als estudiants respecte de com integrar els continguts i com aplicar-los a la pràctica. Aquestes accions que tenen, en principi, un caràcter grupal, no impedeixen la tutoria individualitzada.

Activitats	Metodologia	%	Competències
Presencial en gran grup	Les sessions de gran grup serveixen per a presentar i debatre coneixements rellevants i situacions organitzatives, analitzar formats d'intervenció en els centres educatius i clarificar les actuacions pròpies i desitjables en un professional. Cercaran la participació activa de l'estudiant i seran també un espai comú per al seguiment de l'assignatura (instruccions generals, comentar treballs realitzats, analitzar disfuncions, etc.).	40%	A, B, C, D, E, F
Treballs en grup i activitats pràctiques	S'entenen com a un espai de treball en grup reduït que compta amb la supervisió del professor. Centrats a l'anàlisi de casos, situacions pràctiques o resolució de problemes, serveixen per a aplicar els continguts presentats a la modalitat de gran grup.	40%	A, B, C, D, E, F
Tutories	Individuals i col·lectives, per a realitzar avaluacions formatives de les activitats i la metodologia docent i els aprenentatges dels estudiants.		A, B, C, D, E, F
Estudi i treball autònom	L'estudiant realitza i lectures i comentaris crítics de les mateixes; articles; portafoli de l'assignatura; informe d'autoavaluació; etc. (vinculat amb el continguts).	20%	A, B, C, D, E, F

MATERIALS

Programa de l'assignatura: especifica els objectius, competències, continguts, metodologia docent, activitats formatives, avaluació i bibliografia.

Bibliografia: bàsica i complementària (inicial i afegida en el curs del desenvolupament del semestre); determinada en aquest document, a l'Aula Virtual i a les sessions d'aula.

Altres: quanta informació pertinent es pugui aportar, en qualsevol format susceptible de ser abordat.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà al llarg de tot el curs acadèmic mitjançant les activitats que es mostren a la següent taula.

ACTIVITAT D'AVAUACIÓ	% de la nota
Prova final de verificació dels aprenentatges	40%
Activitats pràctiques	40%
Evidències del <u>treball autònom</u> , participació activa a l'aula i a les activitats de seminari, treball en grup, etc.	20%

Per a poder superar l'assignatura cal aprovar tant la prova final com el conjunt de les activitats pràctiques.

Els estudiants que durant el curs hagin fet un seguiment adequat de l'assignatura i malgrat això els hi resti algun aspecte no aconseguit, tindran l'oportunitat de poder superar la matèria, realitzant un treball autònom addicional o refent alguna de les activitats lliurades o realitzades. S'haurà d'estudiar cada cas en funció de la situació de cada estudiant.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- GAIRÍN, J. y DARDER, P. (1994). *Organización de centros educativos. Aspectos básicos*. Editorial Praxis: Barcelona.
- Revista ANTHROPOS "Cuadernos de cultura crítica y conocimiento", nº 238. (2014). Monográfico: "Construyendo la democracia desde la escuela. Organización y gestión del cambio". Grupo Editorial Siglo Veintiuno. ISSN: 1137-3636.

Complementària:

- AGUILAR HERNÁNDEZ, L.: Todo sea por la calidad. Tramar el cambio en la educación. Valencia, Germania 2006
- ARMENGOL, C. (Coord.). (2009). *Organització i gestió de centres educatius*. Material Didàctic per a la Docència Universitària. Servei de Publicacions de la UAB: Barcelona.
- BELTRÁN LLAVADOR, F.: *Organización de instituciones socioeducativas: imposibilidad y desórdenes*. Valencia, Reproexpres, 2010
- BELTRÁN, F. y SAN MARTÍN, Á.: *Diseñar la coherencia escolar*. Madrid, Morata 2000
- CANTÓN, I. y PINO, M. (Coords.). (2014). *Organización de centros educativos en la Sociedad del conocimiento*. Madrid: Alianza Editorial.
- DUBET, F. y MARTUCCELLI, D.: *En la Escuela. Sociología de la experiencia escolar*. Buenos Aires, Losada 1998.

- GAIRÍN, J. (Coord.). (2003). Les relacions personals en l'organització. ICE Universitat Autònoma de Barcelona: Bellaterra.
- GAIRÍN, J. (1996). La organización escolar: contexto y texto de actuación. La Muralla: Madrid.
- GONZÁLEZ, M. T. (coord.): Organización de Centros Escolares. Dimensiones y Procesos. Madrid, Pearson Ed. 2003
- JACKSON, Ph. W.: La vida en las aulas. Madrid, Morata 1991.
- LÓPEZ YAÑEZ, J. (2005). La ecología social de la organización. Una perspectiva educativa. La Muralla: Madrid.
- MARTÍN RODRÍGUEZ, E. (coord.): Desarrollo de las instituciones educativas. Madrid, UNED 2002.
- MORGAN, G. (1990). Imágenes de la organización. Madrid: Rama.
- ROBBINS, S. P. (1996). Comportamiento organizacional. Teoría y práctica. Prentice Hall: México.
- SANTOS GUERRA, M. A. (1994). Entre bastidores. El lado oculto de la organización. Eljibe: Granada.
- SIDORKIN, A. M.: Las relaciones educativas. Educación impura, escuelas desescolarizadas y diálogo con el mal. Barcelona, Octaedro 2007.
- TOMÀS, M. (2011). El conflicto y la comunicación organizacional en los centros de formación. Ed. Academia Española.
- VERNIS, A. et al. (1997). La gestió de les organitzacions no lucratives. Ed. Proa – Columna.

ORGANITZACIÓ I DIRECCIÓ DE CENTRES 2014-2015

PROGRAMA

DADES D'IDENTIFICACIÓ

Assignatura:	Organització i Direcció de Centres
Codi:	33602 (6 crèdits)
Estudis:	Grau de Magisteri (Curs 1r) (Grup 1E , valencià)
Departament:	Didàctica i Organització Escolar
Professor:	Dr. José Luís Muñoz Moreno
Correu electrònic:	jose.l.munoz@uv.es
Horari d'atenció a l'estudiant:	1r Qm: dimarts 16h a 17.30h i dijous 16h a 17.30h (Blasco Ibáñez). 2n Qm: dilluns i dimecres 8h a 9h i 11h a 11.30h (Tarongers). Altres tutories a concertar per correu electrònic.
Despatx / Institució:	6a planta (D-14) Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació (Universitat de València) Avda. Blasco Ibáñez, 30 (46010 València)
Semestre:	Segon
Horari:	Dilluns 9h a 11h i Dimecres 11.30h a 13.30h

INTRODUCCIÓ

L'assignatura es centra en les condicions i els procediments per fer dels centres educatius llocs específicament dissenyats com a ambients per a que l'alumnat, sota la guia docent, s'enfronti a situacions generadores d'aprenentatges. És una paradoxa que es tracti també del lloc més reglamentat per altres instàncies, fonamentalment administratives, que controlen l'aplicació d'aquestes regles. Entre les instàncies docent i inspectora, es troba la direcció escolar, que es pot pensar i analitzar –sense ser exclouent ambdues posicions- com a l'orientació coherent de sentit que ha de tenir cada organització escolar, considerant la comunitat educativa que la conforma i, simultàniament com a la figura i funcions a aquestes assignades que s'ocuparà en primera instància de vetllar perquè es compleixin les regles corresponents.

OBJECTIUS GENERALS

- Adquirir les categories conceptuals bàsiques que permetin realitzar anàlisis fonamentats de la pràctica.
- Adquirir els sabers pràctics que introdueixen o modifiquen les relacions entre el docent, la cultura i l'alumnat, sabent situar-se en primera persona respecte a aquestes posicions a l'aula, el centre i la comunitat educativa.
- Reinterpretar situacions d'ensenyament i aprenentatge extretes de la història escolar del propi estudiant i plantejar alternatives a les mateixes basades en les competències i continguts que s'assenyalen.

COMPETÈNCIES

- A• Capacitat per a analitzar els processos educatius de cada centre en clau de la seva singularitat.
- B• Capacitat per a situar les pràctiques docents en les condicions institucionals que emmarquen a les organitzacions.
- C• Reconèixer els condicionants polítics i ideològics dels sistema educatiu en el nostre context com a fonament dels formats organitzatius vigents.
- D• Conèixer la reglamentació bàsica dels centres educatius i identificar els diferents àmbits, nivells i instàncies de participació dels diversos agents educatius.
- E• Abordar situacions organitzatives en claus interculturals i coeducatives, així com diferents situacions amb orígens socioeconòmics plurals.
- F• Aprendre estratègies per a la direcció efectiva de la comunitat educativa i al centre educatiu cap a metes canviants definides per aquests col·lectius, atenent a criteris d'equitat.

CONTINGUTS

Fonamentació teòrica

- L'organització: concepte, característiques i tipologia
- L'organització escolar com a àmbit d'estudi
- El centre educatiu

Plantejaments institucionals

- El Projecte educatiu de centre
- El Projecte curricular de centre
- El Reglament de règim intern
- El Pla anual de centre
- La Memòria

Estructura organitzativa

- Els recursos humans
- Els recursos materials
- Els recursos funcionals

Sistema relacional

- Participació, presa de decisions i treball en equip
- La comunicació
- Les reunions
- Clima i cultura
- Els conflictes organitzatius

Direcció

- Funcions, característiques, capacitats, qualitats, actituds i competències
- Criteris d'intervenció
- Lideratge

METODOLOGIA DOCENT I ACTIVITATS FORMATIVES

La metodologia serà activa i s'alternaran les classes expositives amb activitats pràctiques. Es requerirà la participació de l'estudiant tant pel que respecta a l'elecció de temes a desenvolupar amb caràcter prioritari com a simulacions, exercicis estructurats, anàlisi de casos, role-playing i altres exercicis que es portaran a terme. A més de les classes magistrals i les activitats didàctiques presencials, l'acció curricular es complementa amb activitats tutorials (Ensenyament – Aprenentatge dirigit), per a orientar als estudiants respecte de com integrar els continguts i com aplicar-los a la pràctica. Aquestes accions que tenen, en principi, un caràcter grupal, no impedeixen la tutoria individualitzada.

Activitats	Metodologia	%	Competències
Presencial en gran grup	Les sessions de gran grup serveixen per a presentar i debatre coneixements rellevants i situacions organitzatives, analitzar formats d'intervenció en els centres educatius i clarificar les actuacions pròpies i desitjables en un professional. Cercaran la participació activa de l'estudiant i seran també un espai comú per al seguiment de l'assignatura (instruccions generals, comentar treballs realitzats, analitzar disfuncions, etc.).	40%	A, B, C, D, E, F
Treballs en grup i activitats pràctiques	S'entenen com a un espai de treball en grup reduït que compta amb la supervisió del professor. Centrats a l'anàlisi de casos, situacions pràctiques o resolució de problemes, serveixen per a aplicar els continguts presentats a la modalitat de gran grup.	40%	A, B, C, D, E, F
Tutories	Individuals i col·lectives, per a realitzar avaluacions formatives de les activitats i la metodologia docent i els aprenentatges dels estudiants.		A, B, C, D, E, F
Estudi i treball autònom	L'estudiant realitza i lectures i comentaris crítics de les mateixes; articles; portafoli de l'assignatura; informe d'autoavaluació; etc. (vinculat amb el continguts).	20%	A, B, C, D, E, F

MATERIALS

Programa de l'assignatura: especifica els objectius, competències, continguts, metodologia docent, activitats formatives, avaluació i bibliografia.

Bibliografia: bàsica i complementària (inicial i afegida en el curs del desenvolupament del semestre); determinada en aquest document, a l'Aula Virtual i a les sessions d'aula.

Altres: quanta informació pertinent es pugui aportar, en qualsevol format susceptible de ser abordat.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà al llarg de tot el curs acadèmic mitjançant les activitats que es mostren a la següent taula.

ACTIVITAT D'AVAUACIÓ	% de la nota
Prova final de verificació dels aprenentatges	40%
Activitats pràctiques	40%
Evidències del <u>treball autònom</u> , participació activa a l'aula i a les activitats de seminari, treball en grup, etc.	20%

Per a poder superar l'assignatura cal aprovar tant la prova final com el conjunt de les activitats pràctiques.

Els estudiants que durant el curs hagin fet un seguiment adequat de l'assignatura i malgrat això els hi resti algun aspecte no aconseguit, tindran l'oportunitat de poder superar la matèria, realitzant un treball autònom addicional o refent alguna de les activitats lliurades o realitzades. S'haurà d'estudiar cada cas en funció de la situació de cada estudiant.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

GAIRÍN, J. y DARDER, P. (1994). *Organización de centros educativos. Aspectos básicos*. Editorial Praxis: Barcelona.

Revista ANTHROPOS "Cuadernos de cultura crítica y conocimiento", nº 238. (2014). Monográfico: "Construyendo la democracia desde la escuela. Organización y gestión del cambio". Grupo Editorial Siglo Veintiuno. ISSN: 1137-3636.

Complementària:

AGUILAR HERNÁNDEZ, L.: Todo sea por la calidad. Tramar el cambio en la educación. Valencia, Germania 2006

ARMENGOL, C. (Coord.). (2009). *Organització i gestió de centres educatius*. Material Didàctic per a la Docència Universitària. Servei de Publicacions de la UAB: Barcelona.

BELTRÁN LLAVADOR, F.: *Organización de instituciones socioeducativas: imposibilidad y desórdenes*. Valencia, Reproexpres, 2010

BELTRÁN, F. y SAN MARTÍN, Á.: *Diseñar la coherencia escolar*. Madrid, Morata 2000

CANTÓN, I. y PINO, M. (Coords.). (2014). *Organización de centros educativos en la Sociedad del conocimiento*. Madrid: Alianza Editorial.

DUBET, F. y MARTUCCELLI, D.: *En la Escuela. Sociología de la experiencia escolar*. Buenos Aires, Losada 1998.

- GAIRÍN, J. (Coord.). (2003). Les relacions personals en l'organització. ICE Universitat Autònoma de Barcelona: Bellaterra.
- GAIRÍN, J. (1996). La organización escolar: contexto y texto de actuación. La Muralla: Madrid.
- GONZÁLEZ, M. T. (coord.): Organización de Centros Escolares. Dimensiones y Procesos. Madrid, Pearson Ed. 2003
- JACKSON, Ph. W.: La vida en las aulas. Madrid, Morata 1991.
- LÓPEZ YAÑEZ, J. (2005). La ecología social de la organización. Una perspectiva educativa. La Muralla: Madrid.
- MARTÍN RODRÍGUEZ, E. (coord.): Desarrollo de las instituciones educativas. Madrid, UNED 2002.
- MORGAN, G. (1990). Imágenes de la organización. Madrid: Rama.
- ROBBINS, S. P. (1996). Comportamiento organizacional. Teoría y práctica. Prentice Hall: México.
- SANTOS GUERRA, M. A. (1994). Entre bastidores. El lado oculto de la organización. Eljibe: Granada.
- SIDORKIN, A. M.: Las relaciones educativas. Educación impura, escuelas desescolarizadas y diálogo con el mal. Barcelona, Octaedro 2007.
- TOMÀS, M. (2011). El conflicto y la comunicación organizacional en los centros de formación. Ed. Academia Española.
- VERNIS, A. et al. (1997). La gestió de les organitzacions no lucratives. Ed. Proa – Columna.